

Høring – Forslag om reduksjon av oppbevaringstiden for regnskapsførers oppdragsdokumentasjon, (høringsbrev 28. oktober 2016)

1. Innledning

Finanstilsynet foreslår å redusere kravet til oppbevaringstid for deler av regnskapsførers oppdragsdokumentasjon fra ti til fem år. Forslaget om redusert oppbevaringstid gjelder i ikke for brev og annen korrespondanse med oppdragsgiver hvor regnskapsfører har påpekt feil og mangler.

Etter gjeldende regnskapsførerforskrift er autoriserte regnskapsførere pålagt å oppbevare i ti år, dokumentasjon som viser utførelsen av regnskapsføreroppdraget. Ti år ble valgt fordi det ble ansett som hensiktsmessig å ha samme oppbevaringstid for regnskapsførers oppdragsdokumentasjon som for regnskapsmateriale etter bokføringsloven. Når hovedregelen i bokføringsloven¹ om er redusert fra ti til fem år², er det naturlig også å vurdere om oppbevaringsplikten for regnskapsførers egen dokumentasjon skal reduseres tilsvarende. Regnskap Norge har anmodet Finanstilsynet om å endre regnskapsførerforskriften på dette punktet.

2. Nærmere om forslaget

Oppbevaringsplikten i regnskapsførerforskriften § 3-2 annet ledd første punktum pålegger regnskapsfører ti års oppbevaringsplikt for:

- Dokumentasjon som viser hva som er utført for hver enkelt oppdragsgiver, se § 3-2 første ledd, første punktum, jf. annet ledd, første punktum
- Kopi av brev og annen korrespondanse med oppdragsgiver hvor regnskapsfører har påpekt feil og mangler, se § 3-2 første ledd, annet punktum, jf. annet ledd, første punktum

Forslaget om endring av oppbevaringstiden fra ti til fem år gjelder den delen av oppdragsdokumentasjonen som viser hva som er utført for hver enkelt oppdragsgiver, (første kulepunkt).

Forslaget endrer ikke oppbevaringsplikten for kopi av brev og annen korrespondanse med oppdragsgiver hvor regnskapsfører har påpekt feil og mangler (annet kulepunkt). Dette er brev og korrespondanse hvor regnskapsfører har påpekt vesentlige og gjentatte brudd på oppdragsavtale, lov eller forskrift, jf. den bransjefastsatte standarden for god regnskapsføringsskikk (GRFS) punkt 5.3.

Den foreslåtte forskriftsendringen berører ikke oppbevaringsplikt som følger av andre bestemmelser. Dette gjelder blant annet dokumentasjon for oppfyllelse av pliktene etter hvitvaskingsloven. Slik dokumentasjon skal oppbevares i fem år etter at kundeforholdet er avsluttet eller transaksjonen er gjennomført³. Også plikten til å ha skriftlig avtale med oppdragsgiver til enhver tid, herunder hvilke fullmakter regnskapsfører eventuelt har, vil gjelde uendret⁴. Dette nevnes særskilt fordi den bransjefastsatte standarden God regnskapsføringsskikk (GRFS) angir dokumentasjon for etterlevelsen av hvitvaskingsloven og oppdragsavtalen med fullmakter som en del av oppdragsdokumentasjonen.⁵

¹ Lov av 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringsloven).

² Lov av 13. desember 2013 nr. 121 om endringer i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring.

³ Lov av 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven) § 22.

⁴ Regnskapsførerloven § 3 første og annet ledd.

⁵ God regnskapsføringsskikk (GRFS), standard av juni 2014, oppdatert november 2014, utarbeidet av Regnskap Norge, Økonomiforbundet og Den norske Revisorforening, punkt 6.2.2.

3. Begrunnelse for forslaget

Oppbevaringstid for dokumentasjon som viser hva som er utført for hver enkelt oppdragsgiver

Bokføringsloven pålegger fortsatt ti års oppbevaring av regnskapsmateriale for enkelte særskilte bransjer og for visse type transaksjoner. Finanstilsynet foreslår likevel redusert oppbevaringstid for all oppdragsdokumentasjon som viser hva som er utført for hver enkelt oppdragsgiver, uavhengig av om det gjelder en lengre oppbevaringsplikt for regnskapsmaterialet. Finanstilsynet legger til grunn at det i praksis vil være vanskelig å skille mellom oppdragsdokumentasjon knyttet til regnskapsmateriale med henholdsvis fem og ti års oppbevaringstid.

Selv om oppbevaringsplikten for dokumentasjon som viser utført arbeid reduseres, forutsetter Finanstilsynet at regnskapsførere vurderer om det foreligger forhold som tilsier at sletting av dokumentasjon knyttet til enkelte oppdrag ikke bør skje.

Finanstilsynet viser også til at endringer i oppbevaringstid har blitt foreslått for eiendomsmegleres oppdragsdokumentasjon.⁶

Oppbevaringstid for kopi av brev og annen korrespondanse med oppdragsgiver hvor regnskapsfører har påpekt feil og mangler

Kopi av brev og annen korrespondanse med oppdragsgiver der regnskapsfører har påpekt feil og mangler, skal fortsatt oppbevares i ti år. Det er brev og korrespondanse hvor regnskapsfører har påpekt vesentlige og gjentatte brudd på oppdragsavtale, lov eller forskrift, jf. den bransjefastsatte standarden for god regnskapsføringsskikk (GRFS) punkt 5.3.

Begrunnelsen for ikke å foreslå en endring i oppbevaringstiden for slik dokumentasjon er at denne korrespondansen vil kunne ha en verdi, uavhengig av eksistensen av regnskapsmateriale. At regnskapsfører har tatt opp et forhold overfor den regnskapspliktige eller skattepliktige og hva som er påpekt, kan i seg selv være av betydning i skattesaker eller i andre saker knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

4. Positive og negative virkninger av forslaget

Finanstilsynet mener at de antatte positive virkningene av forslaget vil være av større betydning enn eventuelle negative virkninger.

Finanstilsynets forslag vil kunne føre til reduserte kostnader for *regnskapsførere og regnskapsførerselskaper* knyttet til oppbevaring av oppdragsdokumentasjon. Dette gjelder særlig fordi det ikke legges opp til et skille i oppbevaringsplikten som er knyttet til om regnskapsmateriale skal oppbevares henholdsvis fem eller ti år.

Forslaget innebærer at regnskapsfører og regnskapsførerselskaper må ha et system som innebærer at sentral korrespondanse med oppdragsgiver som fortsatt skal oppbevares i ti år, må holdes adskilt fra den dokumentasjonen som kan slettes etter fem år. Finanstilsynet viser til at regnskapsfører og regnskapsførerselskapet uansett må ha systemer som gir oversikt og kontroll over på hvilke opplysninger som kan og skal slettes og på hvilket tidspunkt. Dette foreslåtte skillet vil derfor ikke i

⁶ Høring – forslag om å redusere kravet til oppbevaringstid i eiendomsmeglingsforskriften fra ti til fem år, datert 5. januar 2016, Finansdepartementet.

seg selv være vesentlig administrativ eller økonomisk belastning. Dessuten vil også annen oppdragsdokumentasjon fortsatt kunne oppbevares i ti år dersom regnskapsfører ikke ønsker å skille.

Selv om det er uten betydning for Finanstilsynets forslag, mener Finanstilsynet at en bestemmelse om særlig oppbevaringsplikt for slik korrespondanse i seg selv kan bidra til økt oppmerksomhet knyttet til plikten til formelt å følge opp overfor oppdragsgiver feil og mangler regnskapsfører kommer over. Gjennom å ivareta denne plikten, bidrar regnskapsførerne til at oppdragsgivernes driver sin virksomhet i samsvar med de krav som gjelder.

Selv om en kostnadsbesparelse for regnskapsførerne teoretisk vil kunne føre til reduserte kostnader for *regnskapsførers oppdragsgivere*, er det trolig andre elementer i regnskapsføringsoppdraget som er mer bestemmende for prisfastsettelsen, enn regnskapsførers oppbevaringsplikt av egen oppdragsdokumentasjon.

Finanstilsynet vil sjelden ha behov for å kontrollere oppdragsdokumentasjon som er eldre enn fem år som et ledd i tilsynet med autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskaper. Endringen vil derfor ikke være av vesentlig betydning for tilsynsarbeidet.

I tillegg til regnskapsførere, regnskapsførerselskaper og deres oppdragsgivere, vil forskriftsendringen kunne tenkes å være av *betydning for annet kontrollarbeid og i bekjempelse av økonomisk kriminalitet*.

Dette hensynet ble vurdert da endringene i bokføringsloven om redusert oppbevaringstid ble fastsatt. Finanstilsynet kan ikke se at det er andre hensyn som tilsier at regnskapsfører skal måtte oppbevare egen oppdragsdokumentasjon lengre enn det som er fastsatt for regnskapsmateriale. Verdien regnskapsførers oppdragsdokumentasjon reduseres dessuten når den ikke lenger kan kontrolleres mot oppdragsgivers regnskapsmateriale. Finanstilsynet mener at de praktiske hensyn som tilsier at regnskapsfører oppdragsdokumentasjon skal kunne slettes etter fem år, også i tilfeller der det er ti års oppbevaring for regnskapsmaterialet, veier tyngre enn ulempene med en eventuelle redusert kontrollmulighet. Ti år oppbevaringsplikt for korrespondanse der regnskapsfører har påpekt vesentlige og gjentatte brudd overfor oppdragsgiver, vil kunne avhjelpe disse ulempene noe.

Finanstilsynet mener korrespondanse som viser at regnskapsfører har påpekt vesentlige og gjentatte brudd overfor oppdragsgiver, vil kunne ha en bevisverdi i seg selv. Dette gjelder også dersom regnskapsmaterialet og regnskapsførers øvrige oppdragsdokumentasjon er slettet. Finanstilsynet vil foreta en ny vurdering av behovet for å opprettholde ti års oppbevaringsplikt for slik dokumentasjon, ut fra det som fremkommer i høringsuttalelsene.

Finanstilsynet har vurdert om den *generelle tilliten* til regnskapsfører og regnskapsførerbransjen kan tenkes svekket som følge av redusert oppbevaringstid for oppdragsdokumentasjon, for eksempel fordi den kunne ha bidratt til å opplyse et faktum i en tvistesak. Finanstilsynet mener dette ikke kan tillegges vekt.

5. Forslag til forskriftstekst

Regnskapsførerforskriften § 3-2 annet ledd, første punktum erstattes med følgende:

"Dokumentasjon som nevnt i første ledd, første punktum skal oppbevares i 5 år etter utløpet av regnskapsåret. Dokumentasjon som nevnt i første ledd, annet punktum skal oppbevares i 10 år etter utløpet av regnskapsåret."

6. Iverksettelse

Endring i oppbevaringsplikten forslås å gjelde fra og med regnskapsåret 2017.